

**Kuldīgas Centra vidusskolas
Audzināšanas darba programma
2019./2020. - 2021./2022.m.g.**

I. Vispārīgie noteikumi

1. Kuldīgas Centra audzināšanas programma balstās uz valsts politiku skolēnu līdzatbildības un dzīvesprasmju attīstībā, personīgās karjeras izaugsmē, vecāku (ģimenes) nozīmīgo lomu sadarbībai ar skolu vienotu vērtībizglītības principu iedzīvināšanu, dažādu institūciju un sabiedrības atbalstu skolēniem un izglītības kvalitatīvi jaunas pieejas nostiprināšanai, kurā vienlaicīgi ar izglītības apguvi pastāv skolēna ieinteresētība savas dzīves veidošanā.

Klases audzinātājs vistiešāk veic audzināšanas darbību un sniedz atbalstu savas audzināmās klases skolēniem. Viņš sadarbībā ar skolēnu vecākiem, skolas pedagogiem un atbalsta personālu, un valsts un/vai pašvaldību atbildīgām institūcijām risina ar skolēnu personības veidošanu un attīstību saistītus jautājumus, vienlaicīgi rūpējoties par pedagogiski un psiholoģiski labvēlīgu klases vidi un saliedētu klases kolektīvu.

2. Audzināšanas darba programma ir skolas audzināšanas darbu reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus un uzdevumus skolā triju gadu periodam. Programmai ir ieteikuma raksturs, to var izmantot ikviens pedagogs un klases audzinātājs savā darbā ar audzināmo klasi.

3. Audzināšanas programmas mērķis: klases stundu mērķtiecīga plānošana un īstenošana, attīstot skolēniem dzīves prasmes un veidojot viņos attieksmi pret sevi, savu ģimeni, klasi, skolu, vidi, darbu, kultūru, sabiedrību, valsti.

4. Kuldīgas Centra vidusskolas audzināšanas darba programma balstās uz:

4.1. Valsts politiku skolēnu līdzatbildības un dzīvesprasmju attīstībā.

4.2. Personības izaugsmi.

4.3. Ģimenes un sabiedrības nozīmīgo lomu vienotu vērtībizglītības principu ieviešanā.

5. Audzināšanas darbību reglamentējošie dokumenti valstī:

5.1. Izglītības likums (29.10.1998.)

5.2. Bērnu tiesību aizsardzības likums (19.06.1998.)

5.3. Konvencija par bērnu tiesībām (20.11.1989.)

- 5.4. MK 15.07.2016. noteikumi Nr. 480 "Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība"
- 5.5. MK 21.05.2013. noteikumi Nr. 281 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem"
- 5.6. MK 12.08.2014. noteikumi Nr.468 "Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem"
- 5.7. Klases stundu programmas paraugs (Metodiskais līdzeklis; VISC, 2016.)
- 5.8. MK 24.11.2009. noteikumi Nr. 1338 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos".
- 5.9. MK 01.02.2011. noteikumi Nr. 89 „Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi”.
- 5.10. MK 18.10.2005. noteikumi Nr. 779 "Noteikumi par vispārējās izglītības iestāžu pedagoģiskā procesa organizēšanai nepieciešamo obligāto dokumentāciju".

II. Audzināšanas mērķis, pamatprincipi un tikumi

6. Audzināšanas mērķis ir nodrošināt iespēju katram skolēnam kļūt par krietnu cilvēku, tikumisku, rīcībspējīgu un atbildīgu personību sabiedrībā, veicināt skolēna izpratni par vērtībām un tikumiem, sekmējot to praktizēšanu, bagātināt kultūrvēsturisko pieredzi, stiprināt piederību un lojalitāti Latvijas valstij un tās Satversmei.
7. Audzināšanas darbs balstīts uz sekojošiem principiem:
- 7.1. sadarbība – audzināšanas jautājumu risināšanā iesaistās visas ieinteresētās puses: pedagogi un izglītības darbinieki, skolēni, vecāki

un ģimene, valsts un pašvaldības institūcijas, nevalstiskās organizācijas, sabiedrība;
sistēmiskums – nodrošināta audzināšanas darba sistēma un attīstība;

7.2. nepārtrauktība un pēctecība audzināšanas darba īstenošanā un mērķu sasniegšanā;

7.3. ilgtspēja – izglītības lēmumu pamatotība un līdzsvarota attīstība;

7.4. vienotība un veselums – audzināšanas darbība ir īstenojama vienotā izglītības procesā;

7.5. atvērtība informācijai un dialogam, sadarbībai, inovācijām.

8. Audzināšanas procesā būtiskākie izkopjamie un praktizējamie tikumi (indivīda brīvas domāšanas un rīcības izpausmes) ir:

8.1. atbildība - griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;

8.2. centība - čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;

8.3. drosmē - izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;

8.4. godīgums - uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;

8.5. gudrība - māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē;

8.6. laipnība – pieklājība un atsaucība pret citiem;

8.7. mērenība - rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā; atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;

8.8. savaldība - pašregulācija, uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un cita cilvēka cieņu un brīvību;

8.9. solidaritāte - savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;

8.10. taisnīgums - godprātīga lemšana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;

8.11. tolerance - iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas). Programmā tiek piedāvātas klases stundās izmantojamās metodes un paņēmieni. Klases audzinātājam kopā ar skolēniem ieteicams izvēlēties atbilstošāko variantu un radoši veidot klases stundas. Klases audzinātājs attīsta šādas skolēnu kompetences:

8.11.1. pašattīstības kompetenci (spēju izprast pašam sevi, virzīt savu attīstību),

8.11.2. sociālo kompetenci (prasmī analizēt sociālos procesus, prasmī iekļauties sabiedrībā, risināt konfliktus, veidot sadarbības un saziņas prasmes u.c.),

8.11.3. ētisko kompetenci (spēju apzināties vērtības un veidot kritisku attieksmi, pārdomātus spriedumus par sevi un citiem),

8.11.4. eksistenciālo kompetenci (satiksmes drošība, darbība ekstremālās situācijās, veselīgs dzīvesveids u.c.),

8.11.5. kultūras kompetenci (spēju izprast un pārmantot kultūrvēsturisko pieredzi).

III. Audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošana Kuldīgas Centra vidusskolā

9. Audzināšanas process ir vienots, pēctecīgs, nepārtraukts un daudzveidīgs. Vērtības un tikumus izkopj pedagogiem un skolēniem praktizējot tikumus un pilnveidojot savu vērtību sistēmu.

10. Skolēnu audzināšanu īsteno mācību stundās, klases audzinātāja stundā, ārpusstundu nodarbībās, starpbrīžos, interešu izglītības programmās, dažādos skolas organizētajos pasākumos un projektos, ikdienas sadzīves situācijās:

10.1. Pievēršot uzmanību skolēnu sociāli emocionālajai audzināšanai - savstarpējo attiecību kultūrai, konfliktu risināšanai, vardarbības mazināšanai, iecietības veicināšanai, savu pienākumu un tiesību ievērošanai, pamatvērtību popularizēšanai (klases stundas, diskusijas,

pieredzes apmaiņa, lomu spēles, tikšanās ar speciālistiem, labdarības akcijas).

- 10.2. Atbalstot skolēnu līdzpārvaldes darbību un veicinot pieredzes popularizēšanu, nodrošinot skolēnu līdzpārvaldes lomu skolas dzīves jautājumu risināšanā, spēju brīvi un patstāvīgi domāt un atbildīgi rīkoties, pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām (informēšana, pasākumu organizēšana, aptaujas u.c.).
 - 10.3. Veicinot skolā interešu izglītības programmu daudzveidību un to īstenošanu atbilstoši skolēnu interesēm (interesu izglītības programmu piedāvājums, piedalīšanās skolas un ārpusskolas pasākumos, valsts skatēs un konkursos).
 - 10.4. Attīstot attieksmi pret darbu, kā personības veidošanās veidu, organizējot pasākumus karjeras izglītības īstenošanā (Karjeras izglītības stundas, Ēnu dienas, klases stundas, atvērto durvju dienas, konsultācijas, anketēšana, ekskursijas, tikšanās ar skolas absolventiem, augstākās izglītības skolu pārstāvjiem, vietējo uzņēmumu darbiniekiem).
 - 10.5. Attīstot skolēnu atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību.
 - 10.6. Attīstot cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, drošu paradumu izkopšanu, organizējot pasākumus skolēniem par drošības jautājumiem un rīcību ekstremālos apstākļos, veselīgu dzīvesveidu un atkarību profilaksi (tikšanās, praktiskas nodarbības, klases stundas, konkursi, mācību ekskursijas u.c.).
11. Skolotājs audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošanā:
- 11.1. Ir profesionāli neatkarīgs un atbildīgs par izglītības procesā izmantojamās informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvēli un to atbilstību skolēnu audzināšanas mērķim un uzdevumiem.
 - 11.2. Ir objektīvs, lojāls Latvijas valstij un tās Satversmei, neveic aģitāciju, ievēro politisko un reliģisko neitralitāti.

- 11.3. Ar savu rīcību un pausto viedokli nediskreditē izglītības iestādi un valsti.
- 11.4. Pilnveido savu profesionālo kompetenci audzināšanas jautājumos ne mazāk kā sešu stundu apjomā triju gadu laikā pedagoga vispārējo kompetenču modulī.
12. Skolas vadība un skolas atbalsta personāls sniedz atbalstu klašu audzinātājiem un pedagogiem:
 - 12.1. Veicina pedagogu profesionālo pilnveidi (semināri, kursi, konferences, projekti).
 - 12.2. Organizē pasākumus pedagogu labās prakses un pieredzes apkopošanai un popularizēšanai audzināšanas darba jautājumos.
 - 12.3. Attīsta un meklē jaunas darba formas sadarbībai ar skolēnu ģimenēm: rosina skolēnus iesaistīties paaudžu sadarbības veicināšanā un sabiedrības vienotības radīšanā (radošās darbnīcas, sapulces, koncerti, konferences, vecāku vakari, ģimeņu sporta diena, vecāku vadītās darbnīcas).
 - 12.4. Atbalsta personāls sniedz vispusīgu atbalstu.
 - 12.5. Veicina sadarbību ar audzināšanas darbā iesaistītajām institūcijām – bērnu tiesības aizsardzības inspekciju, valsts un pašvaldības policiju, sociālo dienestu, bāriņtiesu.
13. Audzināšanas darba galvenās prioritātes:
 - 13.1. 2018./2019. m. g. realizēt Latvijas simtgadei velītus pasākumus.
 - 13.2. 2019./2020. m. g. sekmēt skolēnu individuālo kompetenču pilnveidi, spēju un talantu attīstīšanu.
 - 13.3. 2020./2021. mācību gadam sekmēt skolēnu patriotismu un pilsonisko zināšanu, prasmju, vērtību apguvi un pilsonisko līdzdalību skolas, vietējās kopienas, valsts dzīvē.

IV. Sadarbība ar vecākiem

14. Organizē un pārrauga skolas administrācija:
 - 14.1. Skolas padomes sanāksmes, ne mazāk kā divas reizes gadā.

- 14.2. Skolas vērtību *Atbildība. Gudrība. Sadarbība.* iedzīvināšana kopā ar skolēniem un skolotājiem.
- 14.3. Nākamo pirmklasnieku un vecāku tikšanās ar klases audzinātāju 2. semestrī.
- 14.4. Topošo piektklasnieku un devītklasnieku vecāku tikšanās ar skolas vadību un topošajiem audzinātājiem.
- 14.5. Vecāku dienas (divas reizes gadā).
- 14.6. Individuālās tikšanās ar vecākiem pie administrācijas – pēc nepieciešamības.
- 14.7. Vecākiem ir iespēja uzdot jautājumus skolas mājaslapā sadaļā *vecāki jautā*.
- 14.8. Skolas pasākumi – vecāku līdzdalība un piedalīšanās.
- 14.9. Informācijas sniegšana vecākiem E-klasē, skolas mājaslapā, skolas sociālajos tīklos.
15. Organizē klases audzinātājs, pārrauga skolas administrācija:
 - 15.1. Klases vecāku sapulces (ne retāk kā 2 reizes gadā, sapulces protokols).
 - 15.2. Individuālās sarunas ar vecākiem – pēc skolotāja vai vecāku iniciatīvas (ieraksts e-klasē).
 - 15.3. Konfidenciālās sarunas ar atbalsta personālu, klases audzinātāju – pēc skolotāja vai vecāka iniciatīvas.
 - 15.4. Informācijas sniegšana un saņemšana – individuālās sarunas, e-klasē (sekmes, uzvedība, kavējumi un cita aktuālā informācija).
 - 15.5. Klases pasākumi (klases mācību ekskursijas, klases vakari, tematiskās pēcpusdienas) – līdzdalība pasākumu organizēšanā un piedalīšanās tajos, izvērtēšana.

V. Klases audzināšanas darba plāns

16. Klases audzinātājs, ņemot vērā skolēnu vajadzības un skolas audzināšanas programmu, kā arī valsts izvirzītās prioritātes, izstrādā savu audzināšanas darbības plānu, kurā ietver:
 - 16.1. klases stundas;

- 16.2. skolēnu izpēti;
- 16.3. skolotāju, skolēnu un vecāku sadarbību;
- 16.4. ārpus stundu aktivitātes.
- 17. Klases audzinātāju klases stundu plāns tiek veidots:
 - 17.1. ņemot vērā klases vajadzības, klases audzinātājs izvēlas nepieciešamo stundu skaitu tematu apguvei, klases stundās izmantojamās metodes un paņēmienus;
 - 17.2. klases stundas klases audzinātājs pēc nepieciešamības var plānot kā organizatoriskās, gatavojoties dažādiem pasākumiem;
 - 17.3. klases stundu laikā var būt organizēti pasākumi, tikšanās visām klasēm kopā vai atsevišķām klašu grupām, kas atbilst tematiskajām grupām;
 - 17.4. audzināšanas temati tiek aplūkoti arī vairāku mācību priekšmetu stundās, tādējādi klases audzinātājam ieteicams sadarboties ar attiecīgā mācību priekšmeta skolotāju.
- 18. Klases audzināšanas stundu tematiskais sadalījums, kuru skaitu nosaka vecumposms, skolēnu vajadzības un mikroklimats:
 - 18.1. Pilsoniskā izpratne un attieksmes.
 - 18.2. Veselība un vide.
 - 18.3. Sevis izzināšana un pilnveidošana.
 - 18.4. Satiksmes noteikumi un drošība.
 - 18.5. Karjeras izvēle.

VI Audzināšanas darba struktūra

